

JEMELJAN JAROSLAVSKI

VLADIMIR ILJITŠ JOHTAA PUOLUEEN
TAISTELUJÄRJESTÖJEN TYÖTÄ

(Sivu puolueemme sotilas- ja taistelujärjestöjen historiasta)

Syksyllä 1906 meille sotilasjärjestöjen työntekijöille nousi kärkeväenä kysymys jatkuvan toiminnan muodoista. Me tuusimme, että eräässä osassa sosialidemokraatteja oli alkamassa käänne tämän toiminnan lakkauttamisen suuntaan: ei muka kuitenkaan tule mitään. Mutta toisaalta oli havaittavissa vallankumouksellisten mielialojen valtava alkuvoimainen kasvu armeijassa ja laivastossa. Oli olemassa valtava vaara, että koko tuo vallankumouksellinen mielenkuohu ja innostus muuttuu epäjärjestyneiksi ja hyödyttömiksi, voimia tuhlaaviksi vallankumouksellisiksi leimahduksiksi, mellakoiksi. Ja asia todellakin oli huomattavassa määrin juuri niin. Sotilasjärjestöjen työntekijäin oli ehdottomasti sovittava keskenään, sovittava puolueemme johtavien elinten kanssa ja hahmoteltava koko tämän toiminnan yhteysmuodot ja yhdistämiskeinot. Samalla oli annettava selvät ohjeet taistelujärjestöjen perustamisyrytyksille, joita havaitsimme eri paikkakunnilla.

Aseellista kapinaa koskevat kysymykset olivat vielä koko laajuudessaan ratkaistavanamme. Menševikkien tunnukselle — „Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin” — bolševikit asettivat vastapainoksi toisen tunnuksen: „On valmistauduttava uuteen kapinaan paremmin kuin aikaisemmin”. Kaupungeissa suoritettiin valtavan suurta työtä taisteluosastojen perustamiseksi. Nämä taisteluosastot yhdistivät rohkeimpia, vallankumouksellisimpia, taisteluvalmiita työläisiä, jotka pystyivät mitä päättäväisimpään taisteluun. Mutta he etsivät tosi toimintaa, välitöntä taistelua. Monilla paikkakunnilla — Uralilla, Itämeren seuduilla, Kaukasiassa, suurkaupungeissa — nämä taistelumiehet, taisteluosastot kokeilivat voimiaan hyökkäyksissä poliisiosastoja vastaan, erinäisissä terroriteoissa, aseiden kaappaamisessa ja pakkoluovutuksissa. Tässäkin suhteessa oli saatava aikaan selvyys taisteluosastojen ja taistelujärjestöjen tehtäviin.

Taistelujärjestöjen työläisissä heräsi luonnollisestikin ajatus, että oli saatava yhtenäiseksi koko toiminta kapinaan valmistautumiseksi, yhdistettävä taistelu- ja sotilasjärjestöjen toiminta. Monet toverit perehtyivät tarmokkaasti sotataitoon, miinoitus- ja räjäyttämistöimiin, tutkivat räjähdysaineiden kemialla (tässä suhteessa meille antoi suurta apua edesmennyt toveri Pavel Karlovitš Sternberg, joka oli silloin muistaakseni tähtitieteen professori). Eri kaupungeissa kuten esimerkiksi Moskovassa muodostui vuoden 1906 jälkipuoliskolla sellaisia yhdistäviä keskuksia, kuin oli sotilasteknillinen byroo.

Samalla monille tovereille tuli ajatus sotilas- ja taistelujärjestöjen yleisvenäläisen konferenssin koollekutsumisesta. Kokoonnuimme useita kertoja ja erään neuvottelukokouksen jälkeen hahmottelimme kutsuttavaksi vuoden 1906 lopulla koolle Tamperelle (Suomeen) sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssin.

Kaikille on tunnettua, miten myönteisesti Vladimir Iljitš arvosti tämän konferenssin työn, miten tarkkaavaisesti hän suhtautui kysymyksiin, joita herätettiin tässä konferenssissa.

Ennen konferenssiin matkustamista päätin tavata Vladimir Iljitšin. Saatuaani Teknologisen instituutin ruokalassa muistaakseni toveri Bogdanovalta ohjeen siitä, miten ja missä voin tavata Leninin, matkustin suuria varovaisuuskeinoja noudattaen Suomeen, missä tapasinkin Vladimir Iljitšin, joka kirjaimellisesti hukutti minut kysymysten tulvaan. Tunsin heti, että edessäni oleva toveri oli seikkaperäisesti selvillä kaikesta työstämme ja myös vakavasti siitä kiinnostunut. Vladimir Iljitš ei tyytynyt yleisiin vastauksiin, hän halusi saada tietää koko toimintamme yksityiskohdat, sen mekaniikan, tulevat suunnitelmamme, yhteytemme. Häntä kiinnosti kovasti kokemuksemme sotilaallisen neuvonantokoulun järjestämisessä; tässä koulussa me opetimme taistelumiehiämme käyttämään räjähdysammuksia, valmistamaan räjähdyspanoksia, käyttämään konekiväärejä ja muita aseita, opitimme miinoitus- ja räjäyttämistaitoa, perehdyimme katutaistelujen taktiikkaan, sanalla sanoen valmensimme taisteluosastojemme tulevaa komentajakuntaa tulevaa vallankumousta varten. Lenin pelkäsi eniten sitä, että voisimme ryhtyä johonkin seikkailuun. Hän kyseli hyvin tarkasti, olimmeko suunnitelleet jotain esiintymistä, ja varoitti, että jokaisen vähänkin vakavamman askeleen ottaisimme vain bolševistisen keskuksen luvalla; hän kyseli aivan tarkalleen, miten olimme järjestäneet konferenssin, eikö ollut vaaraa, että siellä viedään läpi menševistisiä päätöslauselmia (koska oletimme, että tässä konferenssissa tulee olemaan myös muutamia menševikkejä).

Pyysin Vladimir Iljitšiä tulemaan tähän konferenssiin. Myöhemmin kirjoitimme hänelle kirjeenkin tätä konferenssia koollekutsuvan Sotilas- ja taistelujärjestöjen byroon nimessä. Hän

vastasi kutsuumme kirjeellä, joka ei valitettavasti ole säilynyt, mutta jonka sisällön muistan selvästi vielä nytkin. Hän kiitti kutsusta, ilmaisi myönteisen suhtautumisensa konferenssiin pitäen sitä tavattoman tärkeänä, hyväksyi konferenssin päiväjärjestyksen ja samalla huomautti meille sangen varovaisesti, mutta kovin vaativaisesti, että kaihtaisimme tekemästä päätöksiä, jotka eriävät koko meidän periaatteellisesta bolševistisestä linjastamme. Sittemmin Vladimir Iljitš kuitenkin lähetti tähän konferenssiin toverin, jonka tehtävänä oli tarvittaessa ojentaa meitä — hän oli edesmennyt toveri Ljubitš (Sammer), mutta hänen ei kuitenkaan tarvinnut tehdä mitään oleellisia muutoksia päätöksiimme.

Vladimir Iljitšin tapaaminen häivytti sen mielialan, joka minulla oli ollut hänen luokseen mennessä. Niin minusta kuin myös monista muistakin tovereista tuntui, että me kaikki, taistelumiehet ja sotilastyöntekijät, teimme jotain sellaista, mitä puolue piti riittämättömän vakavana, toisarvoisena, suhtautui siihen riittämättömän vakavasti. Se oli selitettävissä toimintamme konspiratiivisuudella. Keskustelu Vladimir Iljitšin kanssa sai minut varmaksi siitä, että me teemme puolueelle tarpeellista, puolueelle tärkeää työtä. Vladimir Iljitšin luota lähdin kuin siivekkäänä. Me tiesimme, että Keskuskomitea (menševistinen) tulisi kaikin tavoin estämään meitä tämän konferenssin koollekutsumisessa, että se yrittäisi tehdä konferenssin tyhjäksi, ettei sitä miellyttänyt toimintamme. Saatuamme takeet Iljitšin tuesta tunsimme itsemme varmoiksi ja lujiksi. Me tiesimme, että päätöksemme saavat tukea bolševikeilta, ja samalla menimme konferenssiin tietoisina, että meidän olisi järjestettävä koko työmme niin, jotta se soveltuisi yhteen koko bolševistisen linjamme kanssa.

